

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیاده روی اربعین؛ آبر رسانه‌ای برای وحدت جهان اسلام و مقابله با جنگ شناختی

چکیده:

۱- راهپیمایی اربعین از منابع اساسی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به حساب می‌آید که در آن اجتماع بیش از ۲۵ میلیون نفر در کربلای معلی تجلی قدرت مرجعیت و ولی فقیه و ارزش‌هایی چون وحدت و انسجام جامعه اسلامی، ولایتمداری را متجلی می‌نمایند. و این راهپیمایی پایه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی اعم از ارزش‌ها، اعتقادات و باورهای دینی را تقویت می‌نماید.

۲- آیین پیاده روی اربعین با ارائه الگویی جدید از همبستگی، هم‌زیستی و یکسان‌سازی فرهنگ با محوریت تعالیم شیعه در عصر جهانی شدن، توانسته است با خلق هویتی جدید و بزرگ، باعث سرافرازی جهان اسلام گردد و شرکت‌کنندگان در کنگره عظیم اربعین خود را امت واحده و تحت یک فرهنگ

بینند. تجمع راهپیمایی کنندگان اربعین در شکل‌دهی سبک زندگی مهدوی و نزدیک کردن فرهنگ‌های مختلف به فرهنگ اصیل اسلامی بسیار مؤثر بوده است.

۳- پیاده‌روی اربعین به مثابه یک ابر رسانه در مقابل جنگ ترکیبی و شناختی دشمنان اسلام و ایران مقتدر عمل می‌کند؛ ضمن این که پرده از دروغ‌بافی‌های غربی در بن‌بست‌نمایی جمهوری اسلامی برمی‌دارد، به همگان نشان می‌دهد که این ایران اسلامی نیست که منزوی است بلکه دشمنان اسلام هستند که امروز خود را در برابر ثمرات و دستاوردهای انقلاب اسلامی در قالب جبهه مقاومت و تحولات فراملی که به وقوع می‌پیوندد تنها و منزوی می‌بینند. و این دستاورد محصول سبک زندگی حسینی است.

۴- امروز تجمع میلیونی شیعیان اقصی نقاط جهان در ایام اربعین در کشور عراق دیگر صرفاً یک آیین مذهبی نیست بلکه فرامتن‌های سیاسی و ایدئولوژیک آن در برابر نظام سلطه و به شکست کشاندن آن واضحتر شده است.

۵- از مهمترین درس‌هایی که اربعین به ما می‌دهد، این است که باید یاد حقیقت و خاطره شهادت را در مقابل آماج تبلیغات دشمن زنده نگه داریم که اربعین فرصت بسیار مهم و مغتنمی برای بررسی درس‌ها و عبرت‌های عاشورای حسینی است و راهپیمایی عظیم اربعین بهترین فرصت برای تقویت «ایمان» و «امید» می‌باشد.

مقدمه:

پیاده‌روی اربعین زیارت آیینی و الهی است که هدف نهایی آن رسیدن به ثواب و تعالی روحی و معنوی است. اجتماع میلیونی در اربعین حسینی در سال‌های اخیر توجهات جهانی را به خود جلب کرده و به مثابه بزرگ‌ترین اجتماع و پیاده‌روی جهانی دارای اهداف و کارکردهای مختلفی است که تامل در آنها انسان را بیشتر به یاد مصائب اهل بیت علیهم‌السلام و البته مهمتر از آن درس‌ها و عبرت‌های عاشورا و مکتب خون‌رنگ امام حسین (علیه‌السلام) می‌اندازد. از مهمترین کارکردها و مؤلفه‌های سیاسی و اجتماعی آن می‌توان به اقتدارآفرینی، وحدت و انسجام‌بخشی و هویت‌بخشی و تقویت روح جمعی اشاره کرد. روایات متعددی در خصوص زیارت امام حسین (ع) با پای پیاده داریم و اربعین امام حسین (ع) یکی از فرازهای مهم تاریخ بعد از عاشورا است که به نقطه عطفی در تاریخ اسلام و تشیع تبدیل شده است.

اربعین نقش مهمی در تداوم واقعه عاشورا دارد و در واقع یک رسانه برای انتشار پیام عاشورا می‌باشد و اساساً فلسفه عاشورا احیای دین و زنده نگه داشتن سیره محمدی (ص) است و نهادینه شدن ایثار و از خودگذشتگی در شخصیت انسان از ابعاد قابل توجه در راهپیمایی اربعین می‌باشد. از سوی دیگر، عنایت به مسیر و مقصد احساس تعهد و باور نسبت به قیام سیدالشهداء به منزله احیاگر دین اسلام

منتهی به تقویت هویت دینی و فرهنگ حسینی و حماسی خواهد شد. ایجاد اعتماد و همبستگی متقابلی که میان شیعیان پدید می‌آید به نوعی سرمایه اجتماعی را تحصیل و تقویت می‌نماید. یعنی دقیقاً مقابل آنچه امروز دشمنان در سایه جنگ ترکیبی با دلالت جنگ شناختی در صدد وارونه‌نمایی آن هستند و یک سر تبلیغ می‌کنند که نظام اسلامی ایران مشروعیت و سرمایه اجتماعی خود را از دست داده است. این در حالی است تجمعاتی همانند راهپیمایی ۲۲ بهمن سال گذشته، اربعین و جشن غدیر نشان از همراهی مردمی این نظام الهی و اسلامی دارد. راهپیمایی اربعین به‌عنوان یک رسانه شیعی، فرهنگ ظلم ستیزی و ضداستکباری و فرهنگ تمدنی و شکل‌گیری گفتمانی امت اسلامی را در برابر اسلام آمریکایی و سازش‌کار انتشار می‌دهد که خیلی فراتر از یک مراسم مذهبی و عزاداری می‌باشد و در واقع پیاده‌روی اربعین حرکتی سیاسی - الهی می‌باشد. اربعین، جلوه اقتدار و یکپارچگی امت اسلامی و نماد قدرت نرم و عزتمندی مسلمانان و زمینه‌ساز تمدن نوین اسلامی است که نمایش اقتدار و اتحاد مسلمانان در مراسم اربعین، به‌عنوان عاملی مؤثر و بازدارنده در مواجهه با توطئه‌های استکبار جهانی علیه شیعیان محسوب می‌گردد که امروز به نماد تحول و جلوه شاخص مقاومت مبدل شده است. پیاده‌روی اربعین علاوه بر پشتوانه‌های روایی و تاریخی در فرهنگ اسلامی ما نماد پیروزی جبهه حق در جنگ شناختی

می‌باشد و به نوعی قدرت نرم جمهوری اسلامی و مذهب شیعه در برابر دشمنان و بدخواهان نظام به حساب می‌آید.

۱- اربعین نمایشگاه پیروزی جبهه حق در جنگ‌شناختی

۱-۱- نقش و جایگاه راهپیمایی اربعین بر اعتلای قدرت نرم جمهوری اسلامی:

تغییرات در عرصه جهانی، منجر به تغییر در مؤلفه‌های قدرت گردیده است. بارزترین موارد این تغییرات عبارتند از: افت مقبولیت قدرت سخت و توجه وافر به مظاهر و منابع قدرت نرم است. جمهوری اسلامی به دلیل ساختار متفاوت خود با سایر نظام‌های سیاسی از منابع قدرت متعددی برخوردار است که مهمترین این منابع عبارت است از: ارزش‌ها، اعتقادات و باورهای دینی (به‌عنوان موتور محرک انقلاب)، معنویت‌گرایی سیاسی که مبانی فرهنگی سکولاریستی حاکم بر جهان را به مبارزه طلبیده است، تشیع که ایدئولوژی همیشگی انقلاب اسلامی است و موجب تمایز انقلاب اسلامی ایران از سایر انقلاب‌های جهان شده است، مهدویت و انتظار که فرجامی بسیار روشن و آرمانی را برای جهان متصور است، فرهنگ ایثار و شهادت به‌عنوان منبعی از قدرت نرم که انواع قدرت سخت و نرم در مقابل آن تاب‌آوری ندارد، جهاد که یکی از فروعات دین اسلام است، ولایت پذیری و رابطه مردم و ولی فقیه به مثابه یک رابطه اعتقادی و باور قلبی، ارزش‌های سیاسی که جزء بنیادین نظام فرهنگی محسوب می‌شود و دارای ۲ بُعد مردم

سالاری دینی و ظلم ستیزی می‌باشد، سیاست خارجی که بر مبنای آموزه های اسلام و تشیع و مبتنی بر اصولی چون نفی هر گونه سلطه جویی و سلطه پذیری و ... می‌باشد، انسجام سیاسی - اجتماعی امت اسلامی که از طریق اتحاد و در سایه وحدت عقیده پدیدار می‌گردد؛ همان طور که نص قرآن مجید در آیه ۱۰۳ سوره مبارکه آل عمران بر آن تأکید دارد: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۝۰۰۰ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ؛ و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید و نعمت خدا را بر خود یاد کنید ... این گونه خداوند آیات خود را برای شما روشن می سازد ، باشد که شما راه یابید». اربعین به عنوان جلوه مهندسی جهاد تبیین از سوی امام حسین(ع) برای مقابله با فریب‌ها، اغواگری‌ها و دروغ‌بافی‌های دستگاه‌های عریض و طویل تبلیغاتی دشمنان اسلام و انقلاب و مردم ایران عزیز است. در واقع، راهپیمایی اربعین از منابع اساسی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به حساب می‌آید که در آن اجتماع بیش از ۲۵ میلیون نفر در کربلای معلی تجلی قدرت مرجعیت و ولی فقیه و ارزش‌هایی چون وحدت و انسجام جامعه اسلامی، ولایتمداری را متجلی می‌نمایند. و این راهپیمایی پایه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی اعم از ارزش‌ها، اعتقادات و باورهای دینی را تقویت می‌نمایند.

۱-۲- پیاده‌روی اربعین بستر باز آفرینی هویت فرهنگی:

از آنجایی که بستر شکل‌گیری هویت فرهنگی زندگی اجتماعی است و چون پدیده‌های با ظاهر مذهبی، معانی فرهنگی متنوعی تولید می‌کنند می‌توان ظهور پیاده‌روی اربعین را به مثابه سمبل و نماد شیعیان برای بازآفرینی هویت فرهنگی لحاظ نمود. هویت فرهنگی شیعیان که مبتنی بر سنت است به بیان احساسات، پیوندها و روابط انسانی می‌پردازد که در آن منظومه‌ای از آداب، شیوه‌های مذهبی و رسوم اخلاقی وجود دارد. حرکت کثیری از مسلمانان شیعه به سمت کربلا با هدف جمع شدن کل آنها در چهلمین روز شهادت سالار شهیدان برای ایرانیان از زمان سقوط صدام در سال ۱۳۸۲ میسر شد و در حال حاضر به‌عنوان یکی از بزرگترین اجتماعات مذهبی جهان شمرده می‌شود.

اربعین حسینی به‌عنوان یک پدیده بزرگ دینی، همواره محور ماندگاری نهضت عاشورا و گفتمان امام حسین (ع) بوده است و شرکت زائران حسینی در پیاده‌روی اربعین، هر ساله نموداری از معنویت و فرهنگ پذیری بوده است که به هویت شیعی جان و قالبی تازه می‌بخشد و مهمترین پیام سیاسی این اجتماع دینی جهان، وحدت امت اسلامی ذیل سایه محبت و ارادت به خاندان مطهر اهل بیت (ع) است و نمی‌شود از نظر دور داشت که راهپیمایی اربعین در حال تبدیل شدن به یک پدیده کلان فرهنگی و تمدنی در مقیاس جهان اسلام و دنیای امروز است و حقایق باطنی و مستتر این همایش بزرگ انسانی بسیار بیشتر از جلوه‌های

ظاهری آن است به طوری که پیاده‌ری اربعین مبین این نکته است که می‌توان با حرکت فرهنگ، که ذات خالصانه دارد، موانع سیاسی را از بین برد و با جهت‌دهی به تمایلات مؤمنانه و ایجاد هم‌دلی بین امت اسلامی تمدن اسلامی را شکل داد.

راه‌پیمایی اربعین با ارائه الگویی جدید از همبستگی، هم‌زیستی و یکسان‌سازی فرهنگ با محوریت تعالیم شیعه در عصر جهانی شدن، توانسته است با خلق هویتی جدید و بزرگ، باعث سرافرازی جهان اسلام گردد و شرکت‌کنندگان در کنگره عظیم اربعین خود را امت واحده و تحت یک فرهنگ ببینند. تجمع راه‌پیمایی کنندگان اربعین در شکل‌دهی سبک زندگی مهدوی و نزدیک کردن فرهنگ‌های مختلف به فرهنگ اصیل اسلامی بسیار مؤثر بوده است.

۱-۳- امنیت آفرینی: در حوزه مطالعات امنیتی دو گفتمان اصلی وجود دارد:

۱- گفتمان ایجابی

۲- گفتمان سلبی

گفتمان سلبی شاخصی سخت‌افزارگرایانه دارد و در مقابل، گفتمان ایجابی شاخصی نرم‌افزارگرایانه^۱ و گفتمان سلبی در مقابل گفتمان ایجابی، به سبب

^۱ - افتخاری، اصغر (۱۳۸۷) «انقلاب اسلامی و امنیت ملی، درآمدی بر تحول گفتمانی-

راهبردی امنیت ملی در جمهوری اسلامی ایران - تهران - دانشگاه امام صادق (ع)

تأکید بر نقش عوامل سخت افزارگرایانه متمایز می‌باشد. آیین پیاده روی اربعین توانسته است بر خلاف گفتمان سلبی و تهدید محور امنیت، که بر ابزارهای سخت و نظامی خلق امنیت تأکید دارند، امنیت جمعی خلق کند که ریشه در اجتماع و مناسک بزرگ اربعین دارد و با قدرت نرم افزاری در گفتمان ایجابی، موجب پدیداری امنیت در منطقه گردد.^۲ لذا بر این اساس، آیین اربعین بدون هیچ‌گونه استفاده از قوه قهریه و ابزارهای نظامی، توانسته است امنیتی پایدار را ایجاد نماید که بر این اساس اربعین را می‌توان بزرگ‌ترین مانور امنیتی در عصر معاصر دانست. مانوری که ۲۷ میلیون شرکت‌کننده دارد که نه به دلیل آرایش نظامی بلکه به واسطه اتصال قلبی به منبع ازلی و ابدی در این مانور شرکت نموده‌اند.

۲- نقش اربعین در مقابله با جنگ شناختی

از آنجا که جمهوری اسلامی ایران یکی از کانون‌های اصلی هدف جنگ‌شناختی در دنیاست و این جنگ نسبت به نبردهای دیگر دارای پیچیدگی و ظرافت بیشتری است لذا لازم است ابتدا با اهداف دشمن در جنگ شناختی آشنا شویم و

۲- محمدی سیرت، حسین (۱۳۹۵)، «اربعین، منسک اجتماعی در قواره‌ای تمدنی»، قم،

سپس مبتنی بر آن به تحلیل نقش اربعین به مثابه یک رسانه در مقابله با این جنگ اشاره خواهیم کرد.

۱-۲- اهداف جنگ شناختی دشمن

۱-۱-۲- **تحریف واقعیات:** با توجه به سرعت گسترش نفوذ ارتباطات در بخش‌های مختلف و نقش رسانه‌ها بر تأثیرگذاری بر افکار عمومی و انقلاب ارتباطات و فوران اطلاعات که ناشی از فرآیند جهانی شدن می‌باشد. امروزه بر جایگاه رسانه‌ها افزوده شده است و رسانه‌ها تلاش می‌کنند تا در درجه اول با فرستادن علامت‌های خبری نامنظم در ذهن بیننده ایجاد آشفتگی کنند و در مراحل بعدی او را آماده پذیرش تحلیل‌های القایی خود کنند.^۳

جهان غرب به‌طور فزاینده‌ای با اتخاذ سیاست‌های رادیکال، به دنبال محروم کردن جمهوری اسلامی از موقعیت خود به‌عنوان یک ملت عظیم است. و به دنبال انکار برجسته بودن ایران در پیشرفت و توسعه بشری است. به نحوی که آمریکا و اروپا و بعضی از دول منطقه با هدف راه‌اندازی جنگ شناختی همه‌جانبه و استفاده از تاکتیک‌های عملیات روانی و تحریف واقعیات، نفرت را علیه جمهوری اسلامی گسترش دهند.

۳- خرازی، آذر و احسانی، نرگس (۱۳۸۸). جریان شناسی رسانه‌های بزرگ،

معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد، صفحه ۱۶۵

۲-۱-۲- ایجاد یأس و ناامیدی: دشمنان در جنگ شناختی با دیده نشدن واقعیت ایران اسلامی به دنبال القای یأس و ناامیدی از طریق تحریف، بزرگنمایی و دروغ‌گویی به مردم و گروه‌های هدف هستند تا بتوانند نیرو و اراده را در گروه‌های فوق‌الذکر رو به زوال ببرند که افراد ناامید نسبت به توانایی‌های خود باور نداشته و از آینده تصویری نامطلوب دارند. و به همین سبب، سرخورده و منفعل می‌شوند.^۴

مهمترین اهداف اصلی در این جنگ، از بین بردن اعتماد جامعه نسبت به حاکمیت ناپود کردن نیروهای اجتماعی و سرمایه‌های کاری جامعه است که از طریق تحریف، بزرگنمایی و دروغ‌گویی بهره‌برداری از ابزارهایی چون اعتمادزدایی، ناامیدسازی جامعه، ناکارآمد نشان دادن حاکمیت، از بین بردن مشروعیت‌های جامعه و زیر سوال بردن اعتبار نظام و حاکمیت یک کشور دشمن به اهداف خود می‌رسد.

۲-۱-۳- نادیده گرفتن دستاوردها و پیشرفت‌های عظیم انقلاب اسلامی:

انقلاب اسلامی که در ۴ دهه گذشته تاکنون منشأ توفیقات بسیار و پیشرفت‌های متعدد در عرصه‌های مختلف نظیر حفظ تمامیت ارضی، پیشرفت‌های منطقه‌ای و

^۴- صفری شالی، رضا و طوافی، پویا (۱۳۹۷) «بررسی میزان امید به آینده و عوامل

مؤثر بر آن» صفحه ۱۴۷

دستیابی به استقلال و... بوده است، این پیشرفت‌های بزرگ به دلایلی همچون نوع نگرش رسانه‌های مادی‌گرای غرب، جنگ شناختی و ادراکی دشمن و وارونه نشان دادن واقعیت‌ها و وجود برخی تنگناها و چالش‌های اقتصادی و معیشتی همواره نادیده‌انگاری شده است.

۲-۱-۴- خدشه دار کردن غیرت دینی و زیر سوال بردن سنت‌های الهی:

در این عرصه دشمن تلاش دارد تا با ترویج بی‌غیرتی و بی‌عفتی و استفاده از شعارهای عبث و پوشالی، غیرت دینی را که موتور محرکه انقلاب اسلامی است، خصوصاً در نسل جوان نشانه‌گیری نماید.

بارزترین مصادیق اهداف دشمن در این عرصه از جنگ شناختی عبارتست از:

- تلاش برای فروپاشی مبانی فکری و اعتقادی؛

- به دست فراموشی سپردن سنت‌های الهی و ایمانی ملت ایران و خصوصاً نسل نو؛

- تعمیق و گسترش گسل‌های اجتماعی و فرهنگی برای نیل به فروپاشی انسجام ملی و وحدت توحیدی؛

- تحریف و بازنمایی دروغین تاریخ و تطهیر حکومت جائر و فاسد پهلوی

و...؛

۲-۲- پیاده روی اربعین به مثابه یک رسانه:

دانشمندان علم ارتباطات برای رسانه‌ها کارکردهای متعددی را بر شماردند که عبارتند از: کارکرد آموزشی، اطلاع رسانی، ایجاد همبستگی، ایجاد بسیج مردم با برقراری ارتباط بین نسلی که تمامی این خصوصیات در رسانه بزرگ پیاده‌روی اربعین مشهود است.

رسانه اربعین در حوزه آموزشی بسیاری از آموزه‌های حسینی را به آحاد مردم جهان القاء می‌نماید و مردمی که از فلسفه و قیام عاشورا آگاهی ندارند وقتی کنگره عظیم اربعین را می‌بینند از طریق این مشاهده فراگیر برایشان ایجاد سوال می‌شود و آنها را به مطالعه و غور در اسلام و ادیان دیگر وادار می‌کند و زمینه‌های آشنایی با آموزه‌های اسلامی را فراهم می‌نماید. در بررسی خاطرات مکتوب و شفاهی زائران اربعین به صحنه‌های شورانگیز زیادی از همراهی و باورمند شدن معتقدان سایر ادیان به اسلام و شیعه را شاهد هستیم. این یعنی کارکرد رسانه غرب که مبتنی بر دروغ و وارونه کردن ذائقه فطری انسان‌ها هستند نتوانسته است موفق عمل نماید.

اربعین نمایشگاهی از زیبایی و مسابقه خدمت به مردم در راه اعتقادات و ایمان است. کارکرد اطلاع رسانی آن همایش بزرگ توأمان با اقتدار، همبستگی، وحدت، انسان‌دوستی و مهمان‌نوازی است و این مساله کارکرد این ابررسانه را متفاوت می‌کند. رسانه اربعین، رسانه منتظران حجت ابن‌الحسن العسکری

(عجل الله تعالی الفرجه الشریف) می‌باشد و به دنیا این پیام را مخابره می‌کند که «آنچه که ما را بسوی نظم نوین جهانی و غایت جهان و بردن جهان به سمت عدالت و آبادانی و تمدن بزرگ اسلامی سوق می‌دهد قیام صاحب‌الزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و یاران ایشان است که دشمنان پیام قدرت فراخوانی اسلام را درک می‌کنند و این ظرفیت بیش از ۲۰ میلیون نفر را در یک راهپیمایی بسیج می‌کند، هر زائری که در این مسیر پیاده‌روی می‌کند خودش را به‌عنوان یک رسانه اربعین لحاظ کند. از دیگر کارکردهای رسانه‌ای پیاده‌روی اربعین، وجود ارتباطات میان فرهنگ‌هاست؛ چرا که وقتی اقشار مختلف از سایر کشورها در این مراسم آئینی شرکت می‌کنند، در واقع به نوعی ارتباطات میان فرهنگی بین آنها مبادله می‌شود که اثرات فرهنگی مثبتی دارد.

در حقیقت پیاده‌روی اربعین به مثابه یک ابر رسانه عمل می‌کند که جهانی شدن مقاومت و تحولات فراملی را بشارت می‌دهد و فرصتی را مهیا می‌کند تا اقوام مختلف با سلیقه‌های گوناگون بر پایه مودتی که در این فضا حاکم شده است به تعامل و مناسبات پردازند و نقش مهمی را در تحولات زندگی بشری ایفا نمایند و سبک زندگی حسینی و مسیری متفاوت از مدرنیته پیش‌روی بشریت و متفاوت از الگوهای سرمایه‌داری را بر گزینند.

۳-۲- پیاده روی اربعین نمایش اقتدار محور مقاومت:

اربعین حسینی و پیاده‌روی آن را می‌توان بیرق استقامت و ایستادگی در راه دین دانست، راهپیمایی در فرهنگ‌ها و اندیشه‌های مختلف، حرکتی انقلابی و سیاسی به‌شمار می‌آید و راهپیمایی اربعین نیز به معنی زنده بودن عاشورای حسینی و ایستادگی در مقابل ظلم تا پای جان می‌باشد.^۵ پیاده‌روی اربعین دارای ظرفیت‌های جدی برای ترویج و ارتقاء ابعاد استکبارستیزی در میان آزادی‌خواهان جهان بوده و می‌تواند زمینه‌ساز گسترش بیداری اسلامی در میان ملت‌های منطقه باشد.

امروز تجمع میلیونی شیعیان اقصی نقاط جهان در ایام اربعین در کشور عراق و دیگر صرفاً یک آیین مذهبی نیست و فرامتن‌های سیاسی و ایدئولوژیک آن واضح‌تر شده است. در سال‌های اخیر پس از شکست نظام سلطه بر سرمداری آمریکای جهان‌خوار در پروژه تروریسم تکفیری و تجزیه کشورهای مسلمان حلال محور غربی - عبری - عربی با روی آوردن به «قدرت نرم» در اتاق‌های فکر مستقر در واشنگتن، لندن و تل‌آویو و طراحی انواع سناریوها در صدد است تا از شور و عظمت اقتدار محور مقاومت بکاهد. ولیکن رویداد عظیم اربعین به لحاظ سیاسی، فرهنگی و اجتماعی همواره اقتدار و اتحاد جدید مقاومت را به رخ جهانیان کشانده است. چنان‌که بنا بر فرمایش مقام معظم رهبری «مدظله‌العالی»

^۵ - محمدی، حمیدرضا و همکاران (۱۳۹۶) بازتعریفی از ژئوپلیتیک شیعه، صفحه ۱۱۴

«ملت عراق و مسلمانان دیگر کشورها دیگر کشورها هر سال تکرار می‌شود پدیده فوق‌العاده مهمی است که به فضل الهی و در هنگام نیاز شدید دنیای اسلام شکل گرفته است.»^۶

۳- اربعین و دمیدن روحیه «امید» و «ایمان» در کالبد جهان

از مهمترین درس‌هایی که اربعین به ما می‌دهد، این است که باید یاد حقیقت و خاطره شهادت را در مقابل آماج تبلیغات دشمن زنده نگه داریم و علی‌رغم اینکه از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، تبلیغات علیه انقلاب و نظام اسلامی و ملت همواره پرحجم بوده است و همانند حادثه عاشورا تمام دستگاه‌های تبلیغاتی، برای منزوی کردن و در تاریکی نگه داشتن مسئله کربلا مجهز شدند و تلاش نمودند تا حقایق قضیه آشکار نشود، امروز هم نظام سلطه با بهره‌برداری حداکثری از تبلیغات کاذب و مغرضانه و از طریق جنگ روایت‌ها به دنبال القائات منفی به مخاطبان است.

اباعبدالله‌الحسین در مواجهه با یزید و جریان اموی تاریخی با آینده خاص را ترسیم کردند که از همان ابتدا شهادت را جزء حرکت خود قرار دادند و با توجه به این نگاه و حضور، امام خمینی (ره) هم به‌گونه‌ای حرکت خود را برنامه‌ریزی

^۶ - مقام معظم رهبری «مدظله‌العالی» - همایش صد هزار نفری ورزشگاه آزادی -

نمودند که شهادت جزیی از اجزاء نهضت‌شان باشد و با نظر به افق آینده توحیدی که منجر به ولایت الهی در جامعه شود.

اربعین فرصت بسیار مهم و مغتنمی برای بررسی درس‌ها و عبرت‌های عاشورای حسینی است و راهپیمایی عظیم اربعین بهترین فرصت برای تقویت «ایمان» و «امید» می‌باشد. چنانکه پیامبر گرامی (ص) می‌فرماید: «ان لقتل الحسین حراره فی قلوب المومنین لا تبرد ابدا»: در کشته شدن حسین حرارتی در دل‌های مومنان است که هرگز سرد نمی‌شود.^۷

درباره نقش پیاده‌روی اربعین در افزایش ایمان و این مسئله که چرا افراد در پیاده‌روی اربعین دچار تحول خاص می‌شوند؟ در پاسخ باید گفت: یکی از عوامل بسیار مهم تقویت ایمان مشاهده تجلی ایمان مومنین است. در حقیقت ایمانی که دیده می‌شود سبب تقویت آن در دیگران می‌شود و سبب متحول شدن افراد می‌شود.^۸

مقام معظم رهبری درباره اهمیت پاسداشت و بزرگداشت اربعین فرمودند: «شروع جاذبه مغناطیسی حسینی در روز اربعین است، جابرین عبدالله را از مدینه

^۷ - جامع الاحادیث شیعه، جلد ۲، صفحه ۵۵۶

^۸ - حجت الاسلام پناهیان، علیرضا، پایگاه تحلیلی مشرق ۱۴۰۲/۰۵/۲۷-

بلند می‌کنند و به کربلا می‌کشاند، این همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن‌های متمادی در دل من و شما هست.»^۹

جمع‌بندی:

راهپیمایی اربعین از منابع اساسی قدرت نرم جمهوری اسلامی به شمار می‌آید که پایه‌های قدرت اعم از ارزش‌ها، اعتقادات و باورهای دینی را تقویت می‌نماید و این راهپیمایی در شکل‌دهی سبک زندگی مهدوی و نزدیک کردن فرهنگ‌های مختلف به فرهنگ اصیل اسلامی بسیار مؤثر است.

کنگره عظیم اربعین بدون هیچ‌گونه استفاده از قوه قهریه توانسته است، امنیتی پایدار را ایجاد نماید. امروز نظام سلطه با راه‌اندازی جنگ‌شناختی همه‌جانبه و استفاده از تاکتیک‌های عملیات روانی و تحریف واقعیات، نفرت را علیه نظام مقدس اسلامی در تلاش است تا مشروعیت‌های جامعه و اعتبار نظام حاکمیت را زیر سؤال ببرد ولیکن پیاده روی اربعین به مثابه یک ابر رسانه عمل می‌کند و جهانی شدن مقاومت و تحولات فراملی را بشارت می‌دهد.

"ایمان" و "امید" دوبرال پرواز هستند که در صورت حرکت همسو و متوازن این دو، انسان به معنویت و بصیرت می‌رسد. دشمنان جمهوری اسلامی درصددند تا با سیل قراردادن "امید" و "ایمان" پشتوانه‌های مردمی نظام را سست گردانند.

^۹ - بیانات مقام معظم رهبری ۱۳۸۵/۰۱/۰۱

آیین پیاده‌روی اربعین به‌عنوان نقطه آماج دشمنان و بدخواهان نظام و بهترین فرصت برای تقویت بنیه " امید " و " ایمان " و بازخوانی و مرور درسها و عبرت‌های برگرفته شده از واقعه کربلا در ساحت نظر و عمل تلقی می‌گردد.